

Lovforslag nr. L 135. Fremsat den 7. december 1999 af sundhedsministeren (Carsten Koch)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om offentlig sygesikring

(Ændring af regler om begravelseshjælp)

§ 1

I lov om offentlig sygesikring, jf. lovbekendtgørelse nr. 509 af 1. juli 1998, som ændret senest ved lov nr. 1045 af 23. december 1998, foretages følgende ændring:

1. § 16, stk. 1 - 3, affattes således:

»§ 16. Dør en person, der indtil dødsfaldet havde ret til ydelser efter denne lov, yder kommunalbestyrelsen en begravelseshjælp på 7.150 kr., jf. dog stk. 2. For personer under 18 år udgør beløbet 6.000 kr. Beløbene reguleres i overensstemmelse med § 28, stk. 1.

Stk. 2. For en person, der efterlader ægtefælle eller børn under 18 år, nedsættes eller bortfalder begravelseshjælpen i det omfang, afdødes og den efterlevende ægtefælles formue og formuerettigheder overstiger 23.950 kr. For en person, der hverken efterlader ægtefælle eller børn under 18 år, nedsættes eller bortfalder begravelseshjælpen i det omfang, afdøde havde formue og formuerettigheder over 11.950 kr. Når afdøde

efterlader ægtefælle, indgår fast ejendom, der tjener til familiens bolig, i formueberegningen med den del af friværdien, der overstiger 100.000 kr. Begravelseshjælpen kan udbetales a conto. Kommunen kan kræve for meget betalt begravelseshjælp tilbagebetalt, hvis det efterfølgende viser sig, at afdødes eller afdødes og den efterlevende ægtefælles formue og formuerettigheder på dødstidspunktet oversteg formuegrænsen. Formuegrænserne reguleres i overensstemmelse med § 28, stk. 1. Begravelseshjælp til personer, der er født før den 1. april 1957, udgør dog altid mindst 1.050 kr.

Stk. 3. Sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om beregning og udbetaling af begravelseshjælp efter stk. 1 og 2.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. april 2000 og har virkning for dødsfald, der sker på eller efter denne dato.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Forslaget er et led i udmøntningen af finanslovsforliget for 2000. Med forslaget tilsigtes det, at begravelseshjælpen kun ydes til boer efter ubemidlede personer, efter børn under 18 år og efter personer, der må antages at have et grundlovssikret krav på begravelseshjælp.

Efter gældende regler sker beregningen af begravelseshjælpen på grundlag af årsopgørelsens oplysninger. Oplysningerne kan dermed være op til 1½ år gamle og tager ikke hensyn til formuerettigheder så som f.eks. forventede udbetalinger fra arbejdsmarkedspensions- og forsikringsordninger. Formue i form af fast ejendom, der tjener til familiens bolig, indgår ikke i formueberegningen, når afdøde efterlader ægtefælle. Dette har medført, dels at der er blevet betalt begravelseshjælp i tilfælde, hvor der var en betydelig friværdi i ejendommen, dels at der skete en forskelsbehandling i tilfælde, hvor en afdøds formue var anbragt i andre formuemidler end familiens bolig. Når afdøde efterlader ægtefælle, tages der endvidere efter gældende regler udgangspunkt i, at afdødes formue udgør halvdelen af ægtefællernes samlede formue.

Da det ikke kan anses at være en offentlig opgave at yde begravelseshjælp i de tilfælde, hvor der er tilstrækkelige midler i boet efter afdøde eller i ægtefællernes samlede formue på dødstidspunktet til afholdelse af udgifterne i forbindelse med begravelse, foreslås det med dette lovforslag, at formueberegningen medregner afdødes og ægtefællens formuerettigheder, dvs. ægtefællernes samlede formue på dødstidspunktet. For personer, der efterlader ægtefælle, foreslås det, at friværdi i fast ejendom, der tjener til familiens bolig, kun indgår i formueberegningen med den del af friværdien, der overstiger 100.000 kr. Endelig foreslås det, at der tages udgangspunkt i ægtefællernes samlede formue.

2. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for staten

Lovforslaget medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for staten.

3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for kommuner og amtskommuner

Lovforslaget medfører kommunale besparelser på 22 mio. kr. i 2000 og 30 mio. kr. årligt fra 2001 og de efterfølgende år. Besparelsesprovenuet vil blive hjemtaget ved tilsvarende reduktion af bloktilskudspuljen i forbindelse med DUT-forhandlingerne i foråret 2000.

Lovforslaget skønnes ikke at ville medføre administrative meromkostninger af betydning.

Begravelseshjælpen kan efter ansøgning udbetales som et a contobeløb, der beregnes på grundlag af årsopgørelsens formueoplysninger, der er registreret hos skattevæsenet, med tillæg af formuerettigheder, som tilkommer boet og/eller afdødes ægtefælle. Udbetalingen kan gøres afhængig af en erklæring på tro og love om forventede udbetalinger til boet/ægtefællen. Begravelseshjælpen efterreguleres i forbindelse med boets afslutning.

4. Erhvervsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser.

5. Forholdet til EU-retten

Begravelseshjælp er en social sikringsydelse omfattet af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 med senere ændringer om social sikring af vandrende arbejdstagere m.fl. Ændringen vedrører alene beregningen af begravelseshjælpens størrelse, og ændringen stiller udlændinge og danskere lige.

Lovforslaget har således ikke konsekvenser for EU-retten.

6. Høring

Lovforslaget har ikke været til høring.

Vurdering af konsekvenserne af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Årlig kommunal besparelse på 30 mio. kr.	Ingen konsekvenser
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen væsentlige konsekvenser	Ingen konsekvenser
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen konsekvenser	Ingen konsekvenser
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen konsekvenser	Ingen konsekvenser
Miljømæssige konsekvenser	Ingen konsekvenser	Ingen konsekvenser
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen konsekvenser	Ingen konsekvenser
Forholdet til EU-retten	Ingen konsekvenser, da ændringen alene vedrører beregningen af begravelseshjælpens størrelse, og ændringen stiller udlændinge og danskere lige.	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelserne i stk. 1 svarer til den gældende bestemmelse i § 16, stk. 1 med de seneste reguleringer med satsreguleringsprocenten.

Bestemmelsen i stk. 2 svarer for så vidt angår beløbsgrænserne til den gældende bestemmelse i § 16, stk. 2, med de seneste reguleringer med satsreguleringsprocenten. For at sikre et mere aktuelt formuegrundlag end det gældende, foreslås det imidlertid, at også formuerettigheder indgår i beregningen. Når afdøde efterlader ægtefælle, skal friværdien af familiens bolig dog kun indgå i formueberegningen med den del, der overstiger 100.000 kr.

Den gældende beregning af begravelseshjælpen sker på grundlag af årsopgørelsens oplysninger, og oplysningerne kan dermed være op til 1½ år gamle. Med forslaget indgår den aktuelle formue ved dødsfaldet i beregningen, og det foreslås derfor i stk. 2, at begravelseshjælpen kan udbetales som et a contobeløb, da der erfaringsmæssigt går et stykke tid, før der er overblik over afdødes eller afdødes og den efterlevende ægtefælles økonomiske situation. Udbetalingen af begravelseshjælpens a contobeløb kan gøres afhængig af en erklæring på tro og love om forventede udbetalinger til boet/ægtefællen fra pensionsordninger, forsikringer o.l. Begravelseshjælpen kan kun kræves helt eller delvist betalt tilbage, hvis der i forbindelse med ud-

betalingen af a conto-beløbet er gjort skriftligt opmærksom på denne mulighed. For ægtepar tages der udgangspunkt i ægtefællernes samlede formue.

Bestemmelsen i stk. 2, 5. punktum, svarer til den nuværende bestemmelse i stk. 2. Bestemmelsen skyldes, at det offentlige i forbindelse med indførelsen af den offentlige sygesikring i 1973, overtog den forpligtelse til ydelse af begravelseshjælp, som indtil da var forbundet med den tidligere obligatoriske og kontingentfinansierede begravelsesforsikring for nydende sygekassemedlemmer. Personer, som var omfattet af den tidligere begravelsesforsikringsordning, kan derfor have et krav på begravelseshjælp, som kun kan ophæves mod erstatning, jf. grundlovens § 73. For personer født før den 1. april 1957 foreslås derfor opretholdt en begravelseshjælp på 1.050 kr. svarende til dette krav.

Bestemmelsen i stk. 3 indeholder en bemyndigelse til ministeren til at udfærdige regler om administrationen af ordningen. Det vil blive tilstræbt, at formueberegningen fortsat kan ske på grundlag af de formueoplysninger, som er registrerede hos skattevæsenet, med tillæg af formuerettigheder.

Til § 2

Loven foreslås at træde i kraft den 1. april 2000, og at have virkning for dødsfald, der indtræder på eller efter denne dato.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering*

§ 16. Dør en person, der indtil dødsfaldet havde ret til ydelser efter denne lov, yder kommunalbestyrelsen en begravelseshjælp på 6.350 kr. For personer under 18 år udgør beløbet 5.300 kr. Beløbet reguleres i overensstemmelse med § 28, stk. 1.

Stk. 2. For en person, der efterlader ægtefælle eller børn under 18 år, nedsættes eller bortfalder begravelseshjælpen i det omfang, afdøde havde formue over 21.250 kr. For en person, der hverken efterlader ægtefælle eller børn under 18 år, nedsættes eller bortfalder begravelseshjælpen i det omfang, afdøde havde formue over 10.650 kr. Formuegrænserne reguleres i overensstemmelse med § 28, stk. 1. Begravelseshjælp til personer, der er født før den 1. april 1957, udgør dog altid mindst 1.050 kr.

Stk. 3. Sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om beregning og udbetaling af begravelseshjælp efter stk. 1 og 2. Det fastsættes herunder, at formue i form af fast ejendom, der tjener til familiens bolig, med fradrag af gæld, som er tinglyst i ejendommen, ikke medtages i formuegrundlaget, hvor afdøde efterlader ægtefælle.

Lovforslaget

§ 16. Dør en person, der indtil dødsfaldet havde ret til ydelser efter denne lov, yder kommunalbestyrelsen en begravelseshjælp på 7.150 kr., jf. dog stk. 2. For personer under 18 år udgør beløbet 6.000 kr. Beløbene reguleres i overensstemmelse med § 28, stk. 1.

Stk. 2. For en person, der efterlader ægtefælle eller børn under 18 år, nedsættes eller bortfalder begravelseshjælpen i det omfang, afdødes og den efterlevende ægtefælles formue og formuerettigheder overstiger 23.950 kr. For en person, der hverken efterlader ægtefælle eller børn under 18 år, nedsættes eller bortfalder begravelseshjælpen i det omfang, afdøde havde formue og formuerettigheder over 11.950 kr. Når afdøde efterlader ægtefælle, indgår fast ejendom, der tjener til familiens bolig, i formueberegningen med den del af friværdien, der overstiger 100.000 kr. Begravelseshjælpen kan udbetales a conto. Kommunen kan kræve for meget betalt begravelseshjælp tilbagebetalt, hvis det efterfølgende viser sig, at afdødes eller afdødes og den efterlevende ægtefælles formue og formuerettigheder på dødstidspunktet oversteg formuegrænsen. Formuegrænserne reguleres i overensstemmelse med § 28, stk. 1. Begravelseshjælp til personer, der er født før den 1. april 1957, udgør dog altid mindst 1.050 kr.

Stk. 3. Sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om beregning og udbetaling af begravelseshjælp efter stk. 1 og 2.

Til lovforslag nr. L 135. Skriftlig fremsættelse (7. december 1999)

Sundhedsministeren (Carsten Koch):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Ændring af regler om begravelseshjælp).

(Lovforslag nr. L 135).

Lovforslaget er et led i udmøntningen af finanslovsforliget og medfører kommunale besparelser på 22 mio. kr. i 2000 og 30 mio. kr. årligt fra 2001. Provenuet indgår i finansieringen af politiforliget.

Forslaget bygger på, at det ikke kan anses for en offentlig opgave at yde begravelseshjælp i de tilfælde, hvor der er tilstrækkelige midler efter afdøde på dødstidspunktet til begravelsen.

Lovforslaget medfører, at der kun ydes offentlig begravelseshjælp efter ubemidlede, efter

børn under 18 år og efter personer, der må antages at have et grundlovssikret krav på begravelseshjælp.

Ændringerne indebærer bl.a., at beregningsgrundlaget for den offentlige begravelseshjælp ændres fra formuen ifølge seneste årsopgørelse til den aktuelle formue på dødstidspunktet inkl. udbetalinger i anledning af dødsfaldet fra f.eks. ATP og gruppelevsfor sikringer. Når afdøde efterlader ægtefælle, vil endvidere fast ejendom, der tjener til familiens bolig, indgå i formueberegningen med den del af friværdien, der overstiger 100.000 kr.

I det jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.